

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2715

Vragen van de leden **Van Esch** (PvdD) en **Westerveld** (GroenLinks) aan de Staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Financiën over *het zo snel mogelijk naar het nultarief brengen van de btw op groente en fruit vanwege steeds duurder boodschappen* (ingezonden 14 april 2022).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Ooijen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 12 mei 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2627.

Vraag 1 en 2

Kunt u zich herinneren dat u ten tijde van de coronacrisis in mei 2020 het btw-tarief op mondkapjes naar nul bracht?

Kunt u zich herinneren dat u toen minder dan drie weken de tijd nodig had om van besluit tot uitvoering over te gaan?¹

Antwoord 1 en 2

Ja. Op 19 mei 2020 heeft de Staatssecretaris van Financiën besloten dat tijdelijk geen btw werd geheven op de levering van mondkapjes in verband met de bestrijding van de coronacrisis.²

Vraag 3

Erkent u dat boodschappen, waaronder groente en fruit, fors duurder zijn geworden?³

Antwoord 3

Uit onderzoek van het CBS⁴ uit 2021 bleek dat de prijzen van gezondere voedingsmiddelen in tien jaar tijd met gemiddeld 21 procent zijn gestegen. De prijsstijging van ongezondere producten was minder groot, namelijk bijna 15 procent.

¹ Kamerstuk 35 302, nr. 77.

² Wijziging van het besluit van 6 mei 2020, nr. 2020–9594, Staatscourant 2020, 26066

³ AD, 24 februari 2022, «Voeding wordt duurder: deze producten stegen het meest in prijs (en het einde is nog niet in zicht)» (<https://www.ad.nl/koken-en-eten/voeding-wordt-duurder-deze-producten-stegen-het-meest-in-prijs-en-het-einde-is-nog-niet-in-zicht~a71595f8/>).

⁴ CBS, 2021 «Prijs voeding met 18 procent gestegen in tien jaar».

Ook het afgelopen jaar is de prijs van voeding gestegen, blijkt uit cijfers van het CBS⁵. Voedingsmiddelen waren in april 8,5 procent duurder dan een jaar eerder, in maart was dat 6,2 procent. De prijsontwikkeling van vlees droeg hieraan het meeste bij, de prijsstijging op jaarbasis nam toe van 5,5 procent in maart naar 10,5 procent in april. Ook groenten, zuivelproducten en brood en granen werden duurder.

Vraag 4

Erkent u dat het juist voor mensen met een lagere sociaaleconomische status moeilijk is om gezond te eten, mede vanwege de stijgende voedselprijzen?

Antwoord 4

Mogelijk wordt voor groepen met een lagere sociaaleconomische positie gezond eten extra bemoeilijkt door hogere prijzen van (gezond) voedsel. Volgens het Nibud liggen de kosten van een gezond voedingspakket – producten die iemand gemiddeld op een dag nodig heeft om gezond te blijven – op ongeveer 6 tot 7 euro per dag.⁶ Bij een minimaal inkomen kan dit hoog zijn.

Niet alleen de betaalbaarheid van voedsel heeft invloed op de mogelijkheid van mensen met een lagere sociaaleconomische positie om gezond te eten. Gezond eten vraagt ook om een goede voedselvaardigheid. In lage welstandsgroepen kunnen kortetermijnzorgen de overhand nemen waardoor de mentale ruimte vermindert die nodig is voor voedselvaardigheid. Bovendien kunnen deze groepen meer invloed van een (ongezonde) voedselomgeving ondervinden; in wijken waar meer mensen met een lagere sociaaleconomische positie wonen, zijn vaak meer fastfoodlocaties⁷. Dit kan het voor hen moeilijker maken om gezond te eten.

Vraag 5

Erkent u dat voor onbewerkte groente en fruit zoals een broccoli of een appel geen ingewikkelde definitiekwesties spelen, zoals bij bewerkte productcategorieën wel het geval is?

Antwoord 5

In het coalitieakkoord is onder meer opgenomen dat wordt bezien hoe de btw op groente en fruit op termijn kan worden verlaagd naar 0%. Het kabinet is momenteel bezig deze afspraak uit te werken. Het introduceren van een btw-nultarief voor specifieke voedingsmiddelen zoals groente en fruit levert complexiteit op voor ondernemers en de Belastingdienst. Ieder onderscheid roept namelijk onvermijdelijk de vraag op waar de grens precies ligt. Dit geldt ook als het onderscheid zou worden aangebracht op basis van het criterium «onbewerkt». Ook dit woord dient een specifieke invulling en afbakening te krijgen die werkbaar is voor ondernemers en de Belastingdienst. Zo worden broccoli en appels soms gewassen, verpakt, gesneden en/of geschild. Deze producten hebben dan in zekere zin «bewerking» ondergaan. Bij dergelijke afbakeningsvragen is het fiscale neutraliteitsbeginsel ook van belang. Dat beginsel verzet zich ertegen dat – vanuit het oogpunt van de consument – soortgelijke goederen voor de btw ongelijk worden behandeld.

Vraag 6 en 7

Waarom kunt u een nultarief op onbewerkte groente en fruit dan niet sneller regelen?

Kunt u een nultarief op onbewerkte groente en fruit in ieder geval voor 1 juli 2022 regelen om de stijgende kosten van gezonde boodschappen te dempen?

Antwoord 6 en 7

Zoals in antwoord 5 aangegeven, is het van belang om groenten en fruit goed te definiëren. Dit wordt momenteel uitgewerkt en dat kost enige tijd. Het kabinet acht het van belang dat dit snel, maar ook zorgvuldig en in één keer goed gebeurt. Het is daarom niet mogelijk om dit voor 1 juli 2022 te regelen.

⁵ CBS, 2022 «Inflatie 9,6 procent in april».

⁶ Nibud, «Huishoudelijke uitgaven».

⁷ Rotterdam-voedselomgeving_Rapport_CEPHIR_WEB.pdf

Zoals de overgenomen motie van het lid Grinwis beschrijft, zal de regering zich maximaal inspannen om de voorgenomen verlaging van btw op groente en fruit naar 0% nog tijdens de lopende kabinetsperiode door te voeren.⁸ Daarbij speelt ook de budgettaire inpasbaarheid een belangrijke rol.

Vraag 8

Bent u bereid de invoering van het nultarief op bewerkte groente en fruit veel sneller te regelen dan «lopende deze kabinetsperiode»?⁹

Antwoord 8

Zoals aangegeven ga ik samen met de Staatssecretaris van Financiën voor komende zomer de Kamer informeren over het plan van aanpak voor het invoeren van een btw-nultarief op groente en fruit, inclusief een onderzoek naar de afwegingen en keuzes op het gebied van uitvoering die hierbij horen.

⁸ Kamerstuk 35 927, nr. 120.

⁹ Kamerstuk 35 927, nr. 120.